

W latach 1920–1923 na wschodzie Polski prowadzono akcję osadnictwa wojskowego (zasłużonym polskim żołnierzom nadawano ziemię pochodzącą z parcelacji majątków ziemskich). Akcja ta spotkała się z wrogim nastawieniem ludności ukraińskiej i białoruskiej, która liczyła na przydział ziemi. Do konfliktów pomiędzy państwem polskim a mniejszościami narodowymi dochodziło często także na polu oświaty. Członkowie mniejszości narodowych przeciwstawiali się tworzeniu szkół dwujęzycznych, w których dzieci polskie i niepolskie uczyły się wspólnie. Działacze reprezentujący interesy mniejszości często powoływali się na zapisy Traktatu o mniejszościach narodowych (tzw. Małego traktatu wersalskiego) i składały skargi na państwo polskie do Ligi Narodów. Takie działania podsycaly dodatkowo niechęć polskiej większości. Szczególnie niebezpieczna była działalność nacjonalistów ukraińskich, którzy chcieli walczyć o państwo ukraińskie. W 1920 r. powstała Ukraińska Organizacja Wojskowa, która za cel stawiała sobie walkę o niepodległą Ukrainę. Następnie przekształciła się ona w organizację o charakterze politycznym – Organizację Ukraińskich Nacjonalistów (OUN). Działalność nacjonalistów ukraińskich spotkała się z ostrą reakcją polskich władz, ale do końca istnienia II RP nie udało się zwalczyć takich działań. Z rąk nacjonalistów ukraińskich zginął m.in. minister Bronisław Pieracki, co zaostrzyło działania władz polskich. W czasie II wojny światowej Wołyń stał się miejscem czystek etnicznych na ludności polskiej.

9.2. Lata 1944–1945 – spory o kształt powojennej Polski

Po klęsce wrześniowej Polacy kontynuowali walkę na terenie okupowanego kraju oraz na emigracji. We Francji utworzony został emigracyjny rząd polski, na którego czele stanął **Władysław Sikorski** jako premier i Naczelny Wódz Polskich Sił Zbrojnych oraz **Władysław Raczkiewicz** jako prezydent. Po klęsce Francji w czerwcu 1940 r. rząd ten przeniósł się do Londynu.

Ważnym momentem dla koncepcji polityki rządu polskiego oraz walki o niepodległość Polski był rozpad sojuszu niemiecko-radzieckiego. W łonie rządu polskiego powstał spór, w jaki sposób traktować ZSRR. Sikorski był zwolennikiem ponownego nawiązania stosunków dyplomatycznych z tym państwem, za cel stawiając Polsce najpierw pokonanie Niemiec. Do takiego rozwiązania przekonywały Sikorskiego również władze angielskie. Efektem tego było podpisanie przez Sikorskiego 30 lipca 1941 r. tzw. **układu Sikorski-Majski**, na mocy którego ponownie nawiązane zostały stosunki polsko-radzieckie. Układ ten przewidywał ponadto budowę Armii Polskiej w ZSRR oraz wypuszczenie z więzień radzieckich wszystkich polskich więźniów.

Z powodu wielu niejednoznacznych zapisów traktat ten wzbudził wiele kontrowersji politycznych. Zabrakło w nim przede wszystkim potwierdzenia kształtu granicy polsko-radzieckiej w kształcie sprzed 1 września 1939 r. Polowa rządu polskiego w Londynie opowiedziała się przeciwko jego zawarciu. Członkowie rządu August Zalewski, Kazimierz Sosnkowski i Marian Seyda w proteście przeciwko tym ustaleniom podali się do dymisji.